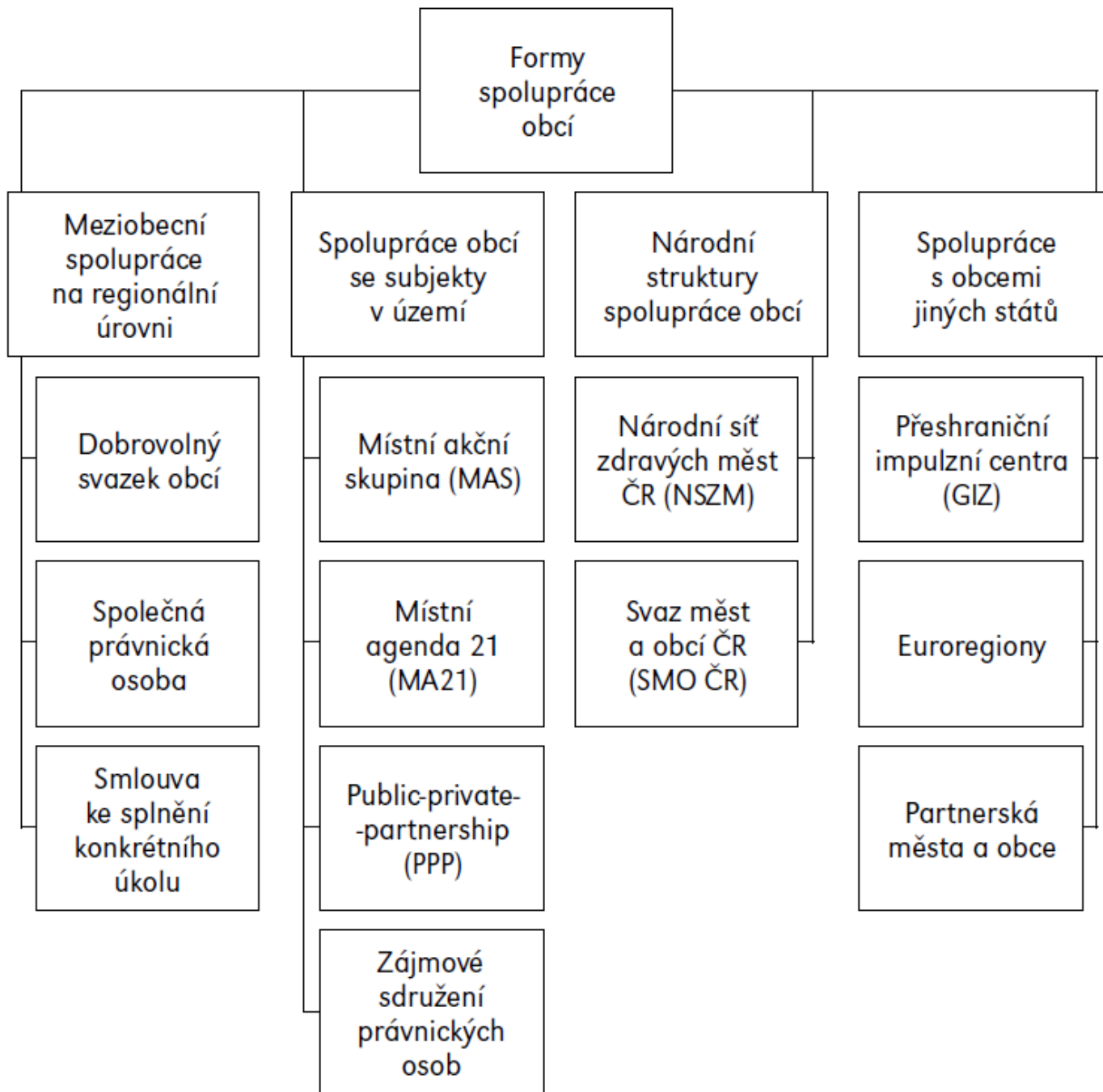

**Evropské seskupení pro územní spolupráci jako způsob
přeshraniční regionální spolupráce v rámci Evropské unie**

Jiří Dušek

20.6.2013

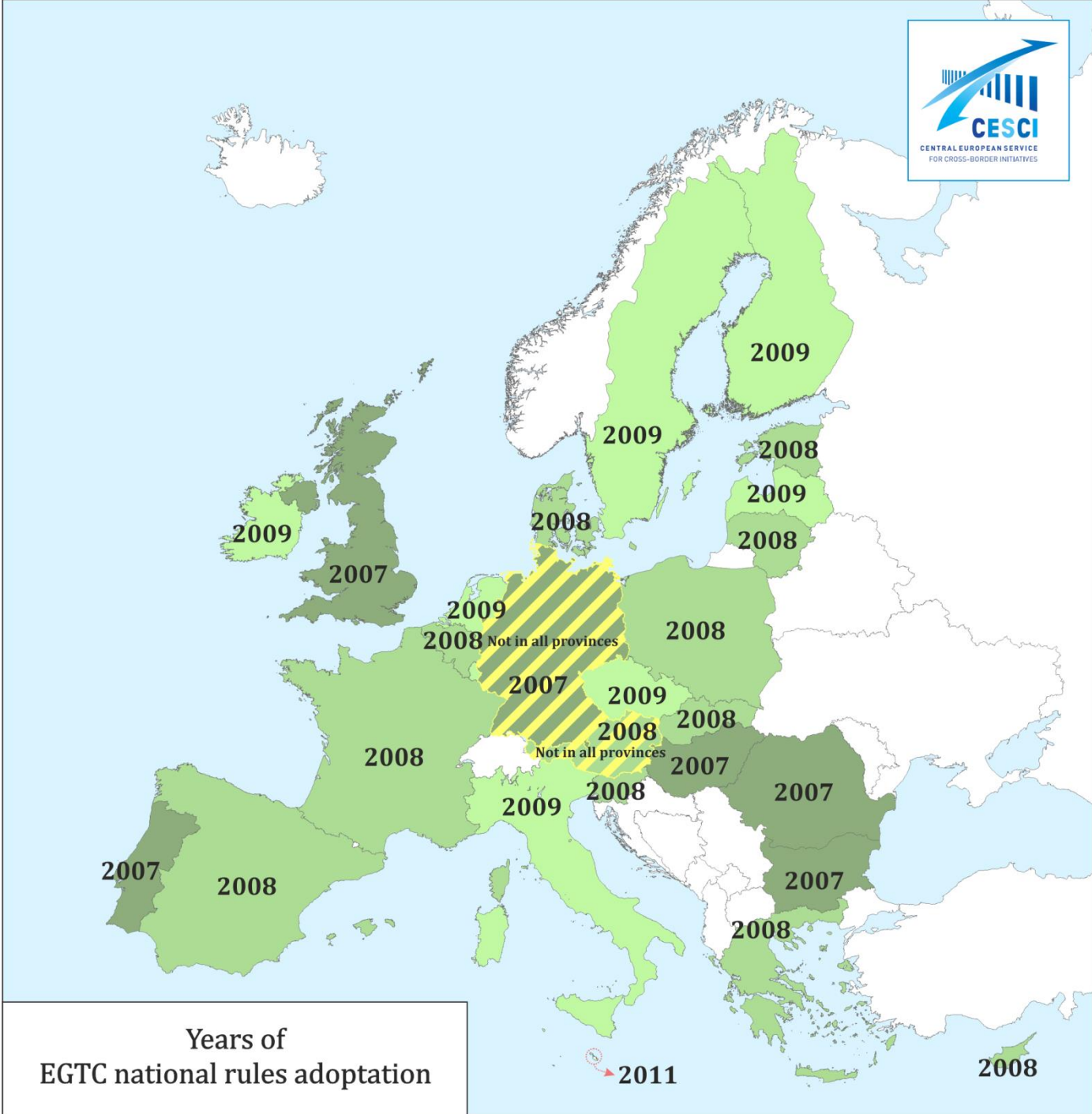
Úvod

- *„Je třeba přijmout opatření ke zmírnění závažných obtíží, jimž členské státy, zejména regionální a místní orgány, čelí při provádění a řízení činností v souvislosti s územní spoluprací v rámci rozdílných vnitrostátních právních předpisů a postupů.... Zvláště s ohledem na větší počet pozemních a námořních hranic Společenství po jeho rozšíření je nutné usnadnit posilování územní spolupráce ve Společenství....“*

(úvodní ustanovení Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci)

Úvod

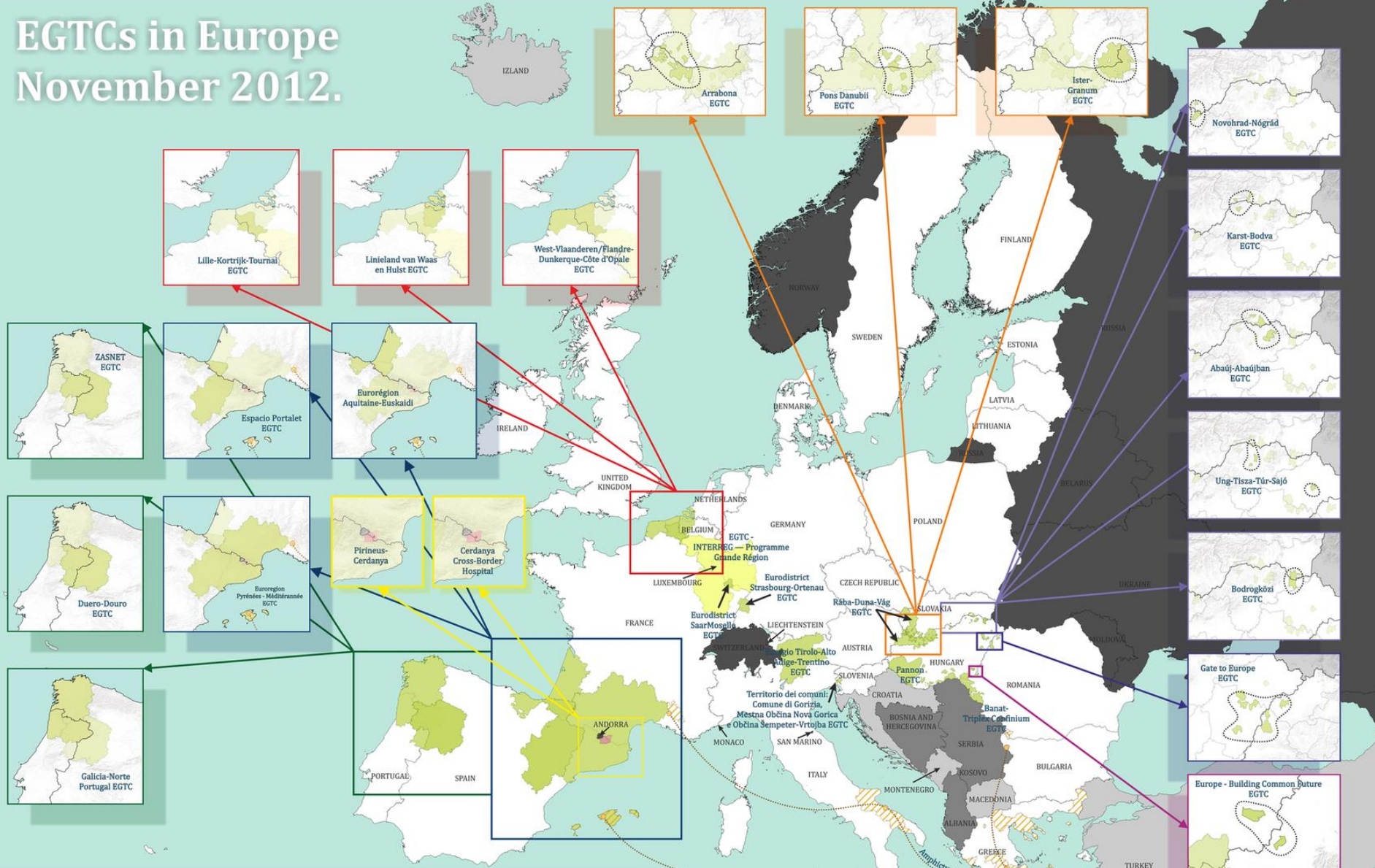
- Takové seskupení získává právní subjektivitu, a to podle práva státu, v kterém má dle dohody svých členů sídlo. Díky této právní subjektivitě může uzavírat smlouvy, mít majetek či své zaměstnance. Seskupení by také mělo být schopno realizovat programy nebo projekty územní spolupráce spolufinancované Evropskou unií. Nařízení o ESÚS vstoupilo v platnost 1. srpna 2007 a povinností všech členských zemí EU bylo přijmout národní prováděcí legislativu, která by umožňovala taková seskupení utvářet.
- Začátkem června 2009 byla zveřejněna ve Sbírce zákonů (pod č. 154/2009 Sb.) novelizace zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, která upravuje podmínky pro fungování evropských seskupení pro územní spolupráci v podmínkách České republiky.
- ESÚS představují novou možnost uskutečňování přeshraniční regionální spolupráce v době, kdy kohezní politika obecně a regionální spolupráce obzvláště prochází významnými změnami. ESÚS jako jeden ze tří cílů regionální politiky EU je novinkou v tom smyslu, že umožňuje vznik seskupení regionálních a místních orgánů z různých členských států, aniž by předtím bylo třeba podepsat mezinárodní dohodu a ratifikovat ji národními parlamenty. Členské státy však musí dát svůj souhlas s účastí členů ze svého území.

Význam ESÚS

- Smyslem evropských seskupení pro územní spolupráci je usnadnit a podpořit přeshraniční, nadnárodní nebo meziregionální spolupráci mezi jeho členy za výhradním účelem posílení hospodářské a sociální soudržnosti. Seskupení může sdružovat členy nacházející se na území nejméně 2 států EU a mohou jimi být státy, regionální a místní orgány a veřejnoprávní subjekty.
- Celkově se na území EU nachází k 20. březnu 2013 celkem 34 ESÚS, na konci roku 2012 to bylo 32 ESÚS. V průběhu roku 2012 vzniklo 6 nových ESÚS, zatímco u 17 seskupení se vznik teprve připravoval. 32 vzniklých ESÚS zastřešovalo na konci roku 2012 celkem 707 členů z řad národních, lokálních a regionálních orgánů. Průměrná velikost rozpočtu ESÚS je na úrovni 845 140 €, při 5 oficiálně deklarovaných zaměstnancích.

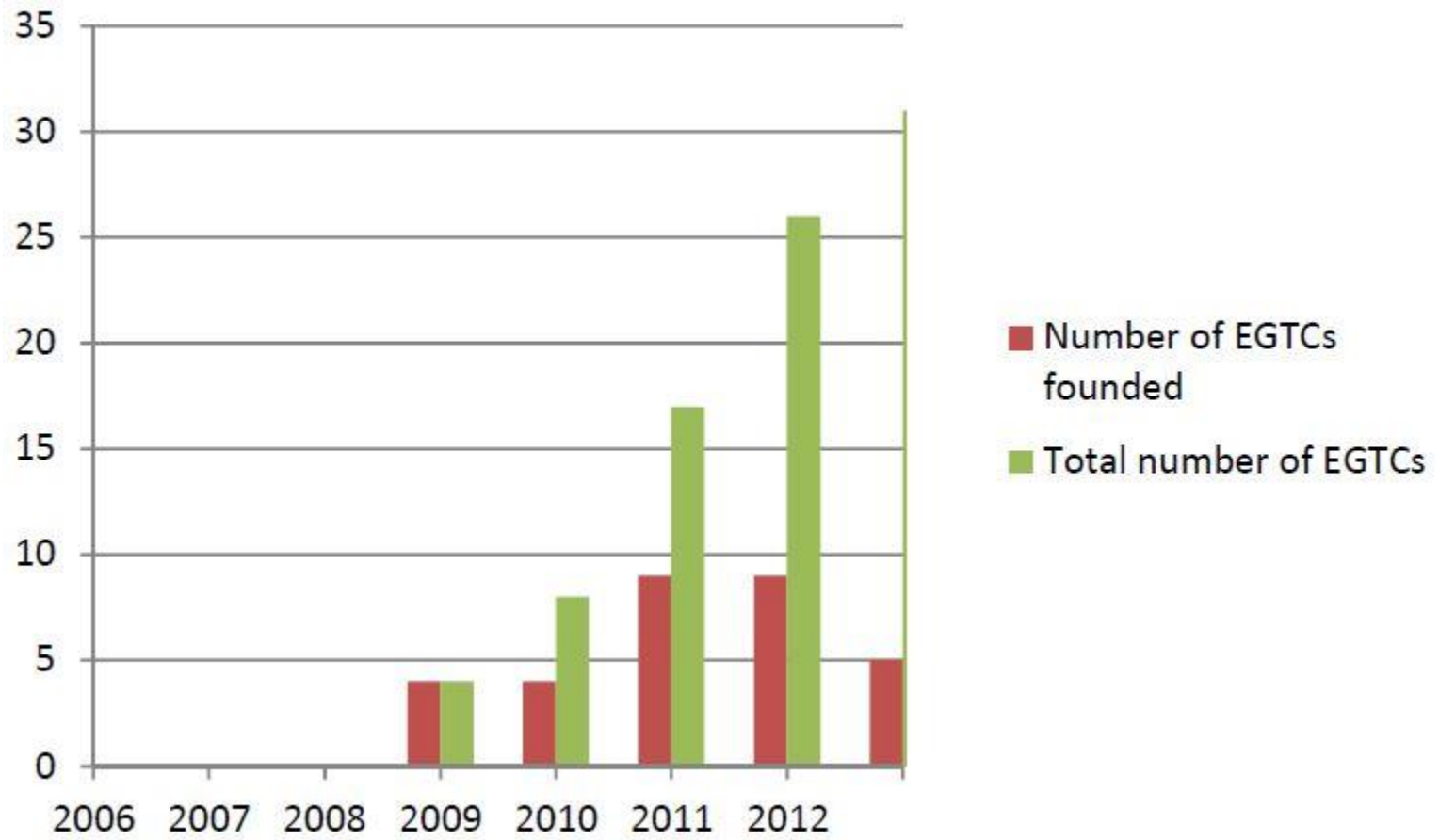
EGTCs in Europe November 2012.

LEGEND - types of cooperation

	Cross-border development EGTC		Project EGTC
	Programming EGTC		Network EGTC

Source: www.cesci-net.eu; <http://portal.cor.europa.eu/egtc>; <http://www.espaces-transfrontaliers.org>; <http://maps.google.com>; <http://abauj.info>

Zapojení zemí Evropské unie do Evropských seskupení pro územní spolupráci

Maďarsko	13	Portugalsko	3	Dánsko	0
Francie	12	Rumunsko	3	Finsko	0
Slovensko	9	Řecko	3	Irsko	0
Estonsko	7	Česká republika	2	Lotyšsko	0
Belgie	5	Lucembursko	2	Litva	0
Itálie	4	Slovinsko	2	Malta	0
Kypr	4	Španělsko	2	Polsko	0
Německo	4	Bulharsko	1	Švédsko	0
Nizozemí	3	Rakousko	1	Velká Británie	0

Závěr

- Evropská seskupení územní spolupráce jsou v současné době dynamicky se rozvíjející formou přeshraniční spolupráce napříč mnoha regiony Evropské unie, o čemž svědčí růst jejich počtu v roce 2012 o + 23,1 % i počet participujících států, přesto zde máme 9 států EU, na jejichž území se žádné ESÚS nenachází. Politické reprezentace si napříč jednotlivými formami ESÚS (z 32 ESÚS je 15 ESÚS lokálních, 11 regionálních, 2 multiúrovňové a 4 transnacionální) mnoho slibují, zejména v oblasti přílivu finančních prostředků EU, zlepšení dopravní infrastruktury a plánování.

Závěr

- Z hlediska dalšího rozvoje ESÚS jsou zde však určitá finanční rizika.
- Mezi další problémy lze jmenovat chybné statistiky ESÚS napříč jednotlivými orgány Evropské unie, kdy na příkladu ČR je oficiálně uváděno jen 1 ESÚS, ačkoliv zde byly ve skutečnosti 2 seskupení, jiná regionální uskupení (např. Centrope) zase naopak využívají pojem ESÚS nesprávně, z právního hlediska se v tomto případě jedná o jiný typ spolupráce. Problematické je i nepřesné používání pojmu euroregion v případě ESÚS, což může vést k mystifikaci, o jakou konkrétní formu spolupráce se jedná – viz Euroregion Dunaj-Vltava X skutečné euroregiony Silva Nortica a Sumava-Bavorský les.

Kontakty

- Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Vysoká škola evropských a regionálních studií

Žižkova 4/6, 370 01 České Budějovice

Česká republika

tel.: + 420 386 116 834

e-mail: dusek@vsers.cz

Děkuji za pozornost ☺

